

Litteraturlista psykoterapeutprogrammet 2024-2027

Psykoterapeutisk teori och metod KBT

Barlow, D. H. (Red.). (2021). *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual* (6 uppl.). The Guilford Press.

Beck, J. S. (2020). *Cognitive behavioral therapy*. (3 uppl.) Guilford Press.

Eriksson, B. (2019). Konceptualisering i kognitiv beteendeterapi. Att begripliggöra människor i rummet och situationen samt utifrån deras personliga kontexter och bakgrundshistoria. Studentlitteratur.

Hammarberg A, Wallhed Finn S. (2015). Åter till kontrollerat drickande: en handbok för kliniker. Studentlitteratur.

Ramnerö, J. (2023). *Exponering som psykologisk behandlingsmetod*. Studentlitteratur.

Sundel, M., & Sundel, S.S. (2018). *Behavior change in the human services: behavioral and cognitive principles and applications* (6 uppl.). Sage.

Twohig, M. P., Levin, M. E., & Ong, C. W. (2021). *ACT in steps: A transdiagnostic manual for learning Acceptance and Commitment Therapy*. Oxford University Press.

Artiklar

Carpenter, J. K., Andrews, L. A., Witcraft, S. M., Powers, M. B., Smits, J. A., & Hofmann, S. G. (2018). Cognitive behavioral therapy for anxiety and related disorders: A meta-analysis of randomized placebo-controlled trials. *Depression and anxiety*, 35(6), 502-514.

Cuijpers, P., Karyotaki, E., Weitz, E., Andersson, G., Hollon, S. D., & van Straten, A. (2014). The effects of psychotherapies for major depression in adults on remission, recovery and improvement: a meta-analysis. *Journal of affective disorders*, 159, 118-126.

Cuijpers, P., Hollon, S. D., van Straten, A., Bockting, C., Berking, M., & Andersson, G. (2013). Does cognitive behaviour therapy have an enduring effect that is superior to keeping patients on continuation pharmacotherapy? A meta-analysis. *BMJ open*, 3(4), e002542.

Levy, H. C., O'Bryan, E. M., & Tolin, D. F. (2021). A meta-analysis of relapse rates in cognitive-behavioral therapy for anxiety disorders. *Journal of Anxiety Disorders*, 81, 102407.

Socialstyrelsen. (2021). Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom (Artikelnr 2021-4-7339) s. 19–32, 38-45. Hämtad från:

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-4-7339.pdf>

Referenslitteratur

Anderbro, T., & Svirsky, L. (2017). *Par i beteendeterapi: Förhållningssätt och metoder*. Gothia Fortbildning.

Fairburn, C.G. (2008). *Cognitive behavior therapy and eating disorders*. Guilford Press.

Fairburn, C.G. (2017). *Att övervinna hetsätning: ett vetenskapligt utvärderat behandlingsprogram* (2 uppl.). Natur & kultur.

Flink, I., & Linton, J. (2021). *12 verktyg: från teori till färdighet*. Natur & Kultur.

Foa, E.B., Hembree, E.A., Rothbaum, B.O., & Rauch, S.A. (2021). *Prolonged exposure terapeutmanual: emotionell bearbetning vid ptsd* (2 uppl.). Natur & Kultur.

Hackmann, A., Bennett-Levy, J., & Holmes, E. A. (2011). *Oxford guide to imagery in cognitive therapy*. Oxford University Press.

Kingdon, D.G. & Turkington, D. (2005). *Cognitive therapy of schizophrenia*. Guilford Press.

Martell, C.R., Dimidjian, S., & Herman-Dunn, R. (2013). *Beteendeaktivering vid depression: en handbok för terapeuter*. Studentlitteratur.

Ortiz, L., & Wirbing, P. (2017). *Återfallsprevention utifrån KBT och MI: vid problem med alkohol och narkotika*. Studentlitteratur.

Wicksell, R.K. (2014). Att leva med smärta: ACT som livsstrategi. Natur & kultur.

Psykoterapeutisk teori och metod PDT

Fosha, D. (Red.). (2020). Undoing aloneness & the transformation of suffering into flourishing. AEDP 2.0. APA.

Frankl, M., & Jonsson, E (2022). *Affektfobiterapi – teori, praktik och användarmanual för gruppterapi*. Studentlitteratur.

Frederickson, J. (2013). Co-creating change: Effective dynamic therapy techniques. Seven Leaves Press.

Högberg, S., Svernell, M., & Tell, T. (2023). *Modern psykodynamisk terapi*. Studentlitteratur

McCullough, L., Kuhn, N., Andrews, S., Kaplan, A., Wolf, J., & Hurley, C. (2003). *Treating affect phobia: A manual for short-term dynamic psychotherapy*. The Guilford Press.

McCullough, L., Larsen, A., Schanche, E., Andrews, S., & Kuhn, N. (2008). *Achievement of therapeutic objectives scale: ATOS-scale. Short-term psychotherapy research*. Program at Harvard Medical School.

McCullough, L., & Magill, M. (2009). Affect-focused short-term dynamic therapy. I R. A. Levy & J. S. Ablon. (Red.), *Handbook of evidence-based psychodynamic psychotherapy* (s. 249–277). Humana Press. https://doi.org/10.1007/978-1-59745-444-5_11

McCullough Vaillant, L. (1997). *Changing character: Short-term anxiety-regulating psychotherapy for restructuring defenses, affects, and attachment*. Basic Books.

Stiegler, J.R. (2016). *Emotionsfokuserad terapi – Att förstå och förändra känslor*. Studentlitteratur.

Artiklar

Lilliengren, P., Johansson, R., Lindqvist, K., Mechler, J., & Andersson, G. (2015). Efficacy of experiential dynamic therapy for psychiatric Conditions. A Meta-Analysis of Randomized Controlled Trials. *Psychotherapy*, 53(1), 90–104. <http://doi.org/10.1037/pst0000024>

McCullough, L., Bhatia, M., Ulvenes, P. G., Berggraf, L., & Osborn, K. (2011). Learning how to rate video-recorded therapy sessions: a practical guide for trainees and advanced clinicians. *Psychotherapy*, 48, 127–137. <http://doi.org/10.1037/a0023131>

McCullough, L., Kuhn, N., Andrews, S., Hatch, D., Valen, J., & Osimo, F. (2003). The reliability of the achievement of therapeutic objectives scale: Five studies. *Journal of Brief Psychotherapy*, 2, 1–14. Retrieved from <http://affectphobiatheapy.com/wp-content/uploads/2013/10/The-reliability-of-ATOS.pdf>

McCullough, L. & Kuhn, N. (2009). The varieties of STDP experience: Taking our theories lightly. *Ad hoc bulletin of short-term dynamic psychotherapy – practice and theory*, 2(13).

Shedler, J. (2022). That was then, this I now: Psychoanalytic psychotherapy for the rest of us. *Contemporary psychoanalysis*, 58: 2-3, 405-437, doi: [10.1080/00107530.2022.2149038](https://doi.org/10.1080/00107530.2022.2149038)

Westen, D. (1998). The scientific legacy of Sigmund Freud: Toward a psychodynamically informed psychological science. *Psychological Bulletin*, 124(3), 333–371. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.124.3.333>

Referenslitteratur:

Bergsten, K. (Red.). (2015). *Affektfokuserad psykodynamisk terapi. Teori, empiri och praktik*. Natur & Kultur.

Fonagy, P., Target, M., (2009). Theoretical Models of Psychodynamic Psychotherapy. I H. Crisp & G.O. Gabbard (Red.), *Textbook on psychotherapeutic treatments*. American Psychological Association.

- Summers, R.F., Barber, J.P., & Zilcha-Mano, S. (2024). *Psychodynamic therapy. A guide to evidence-based practice* (2 uppl.). Guildford.
- Summers, R.F., Xuan, Y., & Tavakoli, D.N. (2013). Teaching focus in psychotherapy: A training essential. *Psychotherapy*, 41, (91-109). doi: 10.1521/pdps.2013.41.1.91.

Psykoterapeutisk teori och metod Integration

- Norcross, J.C., & Goldfried, M.R. (Red.). (2019). *Handbook of psychotherapy integration* (3 uppl.). Oxford University Press.
- Norcross, J.C., & Lambert, M.J., (Red.). (2019). *Psychotherapy relationships that work. Volume 1: Evidence-Based Therapist Contribution* (3 uppl.). Oxford University Press.
- Norcross, J.C., & Wampold, B.E. (Red.). (2019). *Psychotherapy relationships that work. Volume 2: Evidence based therapist responsiveness* (3 uppl.). Oxford University Press.
- Rousmaniere, T. (2019). *Målmedveten träning för psykoterapeuter - Hur man förbättrar den kliniska effektiviteten*. Studentlitteratur.
- Vas, A. & Rousmaniere, T. (2021). *Reaching for expertise: A primer on DP for psychotherapists*. Sentio University Press. (E-bok).

Artiklar

- Andersson, G. & Berger, T. (2021). Internet approaches to psychotherapy: Empirical findings and future directions. I Barkham, M. m. fl. *Bergin & Garfield's Handbook of Psychotherapy and Behavior Change* (7 uppl.). Wiley. (Snowflake)
- Andersson, G. m.fl. (2019). Internet-delivered psychological treatments: from innovation to implementation. *World psychiatry*, 18: 20-28 (Snowflake)
- Bäck M., Falkenström F., Gustafsson S. A., Andersson G. & Holmqvist R. (2020) Reduction in depressive symptoms predicts improvement in eating disorder symptoms in interpersonal psychotherapy. *Journal of Eating Disorders* 8:33 <https://doi.org/10.1186/s40337-020-00308-1>
- Cuijpers, P., Reijnders, M., & Huibers, M. J. H. (2018). The role of common factors in psychotherapy outcomes. *Annual Review of Clinical Psychology*. doi:10.1146/annurev-clinpsy-050718-095424.
- Heinonen, E. & Nissen-Lie H. A. (2019). The professional and personal characteristics of effective psychotherapists: a systematic review. *Psychotherapy Research*. <https://doi.org/10.1080/10503307.2019.1620366>
- Laska, K.M., Gurman, A.S. & Wampold, B.E. (2014). Expanding the lens of evidence-based practice in psychotherapy: A common factors perspective. *Psychotherapy*, 51, (467 -481).
- Lipsitz J. D. & Markowitz J. C. (2013) Mechanisms of Change in Interpersonal therapy (IPT). *Clinical Psychology Review*, 33: 8, 1134-1147.
- Nissen-Lie, H. A., Rønnestad, M. H., Høglend, P. A., Havik, O. E., Solbakken, O. A., Stiles, T. C., & Monsen, J. T. (2017). Love yourself as a person, doubt yourself as a therapist? *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 24(1), 48–60. <https://doi.org/10.1002/cpp.1977>
- Wampold, B.E. (2015). How important are the common factors in psychotherapy. An Update. *World Psychotherapy*, 14 (214-277).
- Wampold, B. E. (2021) Healing in a social context: The importance of clinician and patient relationship. *Frontiers in Pain Research*, 2:684768. [10.3389/fpain.2021.684768](https://doi.org/10.3389/fpain.2021.684768)
- Wampold, B. E., & Flückiger, C. (2023). The alliance in mental health care: conceptualization, evidence and clinical applications. *World Psychiatry*, 22, 1–17.

Referenslitteratur:

- Boswell, J. F., & Constantino, M. J. (2022). *Deliberate practice in cognitive behavior therapy*. American Psychological Association.
- Goldman, R.N., Vaz, A., & Rousmaniere, T. (2021). *Deliberate practice in emotion-focused therapy*. American Psychological Association.

Wampold, B. E. (2018). *The basics of psychotherapy: An introduction to theory and practice* (2 uppl.). American Psychological Association.

Utvecklingspsykologi

- Beebe, B. (2005). Faces-in-relation: Forms of intersubjectivity in an adult treatment of early trauma. I B. Beebe, S. Knoblauch, J. Rustin & D. Sorter (Red.), *Forms of intersubjectivity in infant research and adult treatment*. Other Press.
- Chase Stovall-McClough, K., & Dozier, M. (2016). Attachment states of mind and psychopathology in adulthood. I J. Cassidy & P. Shaver (Red.), *Handbook of attachment: Theory, research and clinical implications* (3 uppl.). Guilford Press.
- Miller-Bottome, M., Talia, A., Safran, J. D., & Muran, J. C. (2018). Resolving alliance ruptures from an attachment-informed perspective. *Psychoanalytic Psychology*, 35(2), 175-183. <https://doi.org/10.1037/pap0000152>
- Slade, A. (2016). Attachment and adult psychotherapy. Theory, Research, and Practice. I J. Cassidy & P. Shaver (Red.), *Handbook of Attachment: Theory, Research and Clinical Implications* (3 uppl.). Guilford Press.
- von Below, C. (2020). *Anknytning i psykoterapi*. Natur och Kultur.
- von Below, C. (2017). *When psychotherapy does not help ...and when it does: Lessons from young adults' experiences of psychoanalytic psychotherapy*. (Avhandling). Psykologiska institutionen, Stockholm Universitet. Finns på <http://su.diva-portal.org>.
- Target, M. (2016). Mentalization within Intensive analysis with a borderline patient. *British Journal of Psychotherapy*, 32(2), 202-214. doi:10.1111/bjp.12211.
- Wennerberg, T. (2010). *Vi är våra relationer. Om anknytning, trauma och dissociation*. Natur och Kultur.

Diagnostik och evidensbaserad praktik

- American Psychiatric Association (2015). *MINI-D 5 diagnostiska kriterier enligt DSM-5*. Pilgrim Press.
- Herlofson, J., Ekselius, L., Lundin, A., Mårtensson, B., & Åsberg, M. (Red.) (2016). *Psykiatri* (2 uppl.). Studentlitteratur.
- Nyberg, U.K. (2018). *Suicidprevention i praktiken*. Natur och Kultur.
- Regionala vårdprogram: <https://psykiatristod.se/regionala-varldprogram>
- Socialstyrelsen. (2021). Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom (Artikelnr 2021-4-7339) s. 19-32, 38-45. Hämtad från: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-4-7339.pdf>

Referenslitteratur

- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5 uppl.). American Psychiatric Association.

Professionell utveckling

- Rousmaniere, T. (2019). *Målmedveten träning för psykoanalytiker - Hur man förbättrar den kliniska effektiviteten*. Studentlitteratur.
- Sverne-Arvill, E., Hjelm, Å., Johnson, L-Å., & Sääf, C. (2020). *Etik och juridik för psykologer och psykoanalytiker* (8 uppl.). Studentlitteratur.
- Vas, A. & Rousmaniere, T. (2021). *Reaching for expertise: A primer on DP for psychotherapists*. Sentio University Press. (E-bok).

Artiklar

- Beaumont, E., Durkin, M., Hollins Martin, C. J., & Carson, J. (2016). Measuring relationships between self-compassion, compassion fatigue, burnout and well-being in student counsellors and student cognitive behavioural psychotherapists: A quantitative survey. *Counselling & Psychotherapy Research, 16*(1), 15–23. <https://doi.org/10.1002/capr.12054>
- Gilbert, P., & Mascaro, J. S. (2017). Compassion Fears, Blocks and Resistances: An Evolutionary Investigation I E. M. Seppälä, E.S. Thomas, S. L. Brown, M. C. Worline, C. D. Cameron & J. R. xfdoty (Red). *The Oxford Handbook of Compassion Science*. Online Publication Date: Oct DOI: 10.1093/oxfordhb/9780190464684.013.29
- Kaplowitz M.J., Safran J.D., & Muran C.J. (2011). Impact of therapist emotional intelligence on psychotherapy. *Journal of Nervous Mental Disorder, 199*(2):74-84. doi: 10.1097/NMD.0b013e3182083efb. PMID: 21278535.
- McCullough, L. & Thornes, K. (2007) *Self Compassion: An Important Key to Emotional Well-Being. Ad Hoc Bulletin*.
- Nissen-Lie, H.A., Ronnestad, M.H., Hoglend, P.A., Havik, O.E., Solbakken, O.A., Stiles, T.C., & Mønsen, J.T. (2017). Love yourself as a person, doubt yourself as a therapist? *Clinical Psychology and Psychotherapy, 24*(48 – 60).

Vetenskapsteori och forskningsmetodik

- Barker, C., Pistrang, N., & Elliott, R. (2015). *Research methods in clinical psychology: An introduction for students and practitioners* (3 uppl.). Wiley-Blackwell.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology, 3*(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Borg, E., & Westerlund, J. (2021). Statistik för beteendevetare - faktabok (3 uppl.). Liber.
- Grankvist, G. (2020). *En första bok om kvantitativa metoder – för psykologi och andra beteendevetenskaper*. Studentlitteratur.
- Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning (utgivna av Vetenskapsrådet och laddas ner här: <https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2002-01-08-forskningsetiska-principer-inom-humanistisk-samhallsvetenskaplig-forskning.html>).
- Etikprövningslagen (Lag (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor). https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2003460-om-etikprovning-av-forskning-som_sfs-2003-460
- Sammanfattande info om etikprövningslagen finns här: <https://etikprovningmyndigheten.se/for-forskare/vad-sager-lagen/>
- Sverne-Arvill, E., Hjelm, Å., Johnson, L-Å. & Sääf, C. (2020). *Etik och Juridik för psykologer och psykoterapeuter* (8 uppl.). Studentlitteratur. Kap 7. Etik i praktisk psykologverksamhet och forskning.

Referenslitteratur:

- Barkham, M., Lutz, W., & Castonguay, L. G. (Red). (2021). *Bergin and garfield's handbook of psychotherapy and behavior change*, (7 uppl). Wiley.
- Wedin, L. & Sandell, R. (2003). *Psykologiska undersökningsmetoder – en introduktion*. Studentlitteratur.
- Virginia Braun & Victoria Clarke (2019) Reflecting on reflexive thematic analysis, *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health, 11*:4, 589–597, DOI: [10.1080/2159676X.2019.1628806](https://doi.org/10.1080/2159676X.2019.1628806)

Examensarbete I psykoterapi

Högskolan Sapu (2024). *Delkursplan för Examensarbete*. <https://sapu.snowflakeeducation.com>

Högskolan Sapu (2024). *Anvisningar till Examensarbete*. <https://sapu.snowflakeeducation.com>

Sverne-Arvill, E., Hjelm, Å., Johnson, L-Å., & Sääf, C. (2020). *Etik och juridik för psykologer och psykoterapeuter* (8 uppl.). Studentlitteratur.

Elektroniska resurser för att skriva uppsats

APA (<http://www.apastyle.org/pubmanual.html>)

Hassmén, P., & Hassmén, N. (2006). *Vetenskapligt skrivande – anvisningar, tips och råd för uppsatsskrivande studenter*. Psykologiska institutionen, Stockholms universitet. (Nedladdningsbar från Psykologiska institutionen, SU)

Voog, H., & Wångby, M. (Reviderad av Vanek, F.) (2020). Institutionen för psykologi, Samhällsvetenskapliga fakultetens bibliotek, Lunds universitet.

<https://www.sambib.lu.se/sites/sambib.lu.se/files/apamanual2018105.pdf>

Karolinska Institutet Referensguide för APA <https://kib.ki.se/skriva-referera/skriva-referenser-apa-vancouver/referensguider/referensguide-apa-7#ovrigakallor-powerpoint>

Elektronisk resurs för etiska riktlinjer

Vetenskapsrådet (2011) *God forskningssed*. Vetenskapsrådets rapportserie 1.2011.

<https://publikationer.vr.se/produkt/god-forskningssed/>

Tillägg till kurslitteraturen självständigt arbete

Den nödvändiga litteraturen bestäms i samarbete med handledaren och är beroende av forskningsarbetets karaktär.

Psykoterapi under handledning KBT

CORE

<https://www.uppdragpsyiskhalsa.se/?s=core>

GAD-7

<https://fbanken.se/form/218/generalised-anxiety-disorder-7-item-scale>

PHQ-9

<https://www.fbanken.se/form/96/patient-health-questionnaire>

Psykoterapi under handledning AFT

Frankl, M., Philips, B., Berggraf, L., Ulvenes, P., Johansson, R., & Wennberg, P. (2016). Psychometric properties of the affect phobia test. *Scandinavian Journal of Psychology*, 57, 482-488.

<https://doi.org/10.1111/sjop.12308>

Neff, K. (2003). The development and validation of a scale to measure self.compassion. *Self and Identity*, 2, 223-250. <http://doi.org/10.1080/15298860309027>

CORE

<https://www.uppdragpsyiskhalsa.se/?s=core>

GAD-7

<https://fbanken.se/form/218/generalised-anxiety-disorder-7-item-scale>

PHQ-9

<https://www.fbanken.se/form/96/patient-health-questionnaire>

Psykoterapi under handledning Integration

Cooper, M., & Norcross, J.C. (2016) A brief, multidimensional measure of clients' therapy preferences: The Cooper-Norcross Inventory of Preferences (C-NIP). *International Journal of Clinical Health Psychology*. 16(1), 87-98. doi: 10.1016/j.ijchp.2015.08.003. Epub 2015 Sep 18. PMID: 30487853; PMCID: PMC6225020

Neff, K. (2003). The development and validation of a scale to measure self.compassion. *Self and Identity*, 2, 223-250. <http://doi.org/10.1080/15298860309027>

Rousmaniere, T. (2019). *Målmedveten träning för psykoterapeuter*. Studentlitteratur.

Vas, A. & Rousmaniere, T. (2021), *Reaching för expertise: A primer on DP för psychotherapists*. Sentio University Press.

GAD-7

<https://fbanken.se/form/218/generalised-anxiety-disorder-7-item-scale>

PHQ-9

<https://www.fbanken.se/form/96/patient-health-questionnaire>